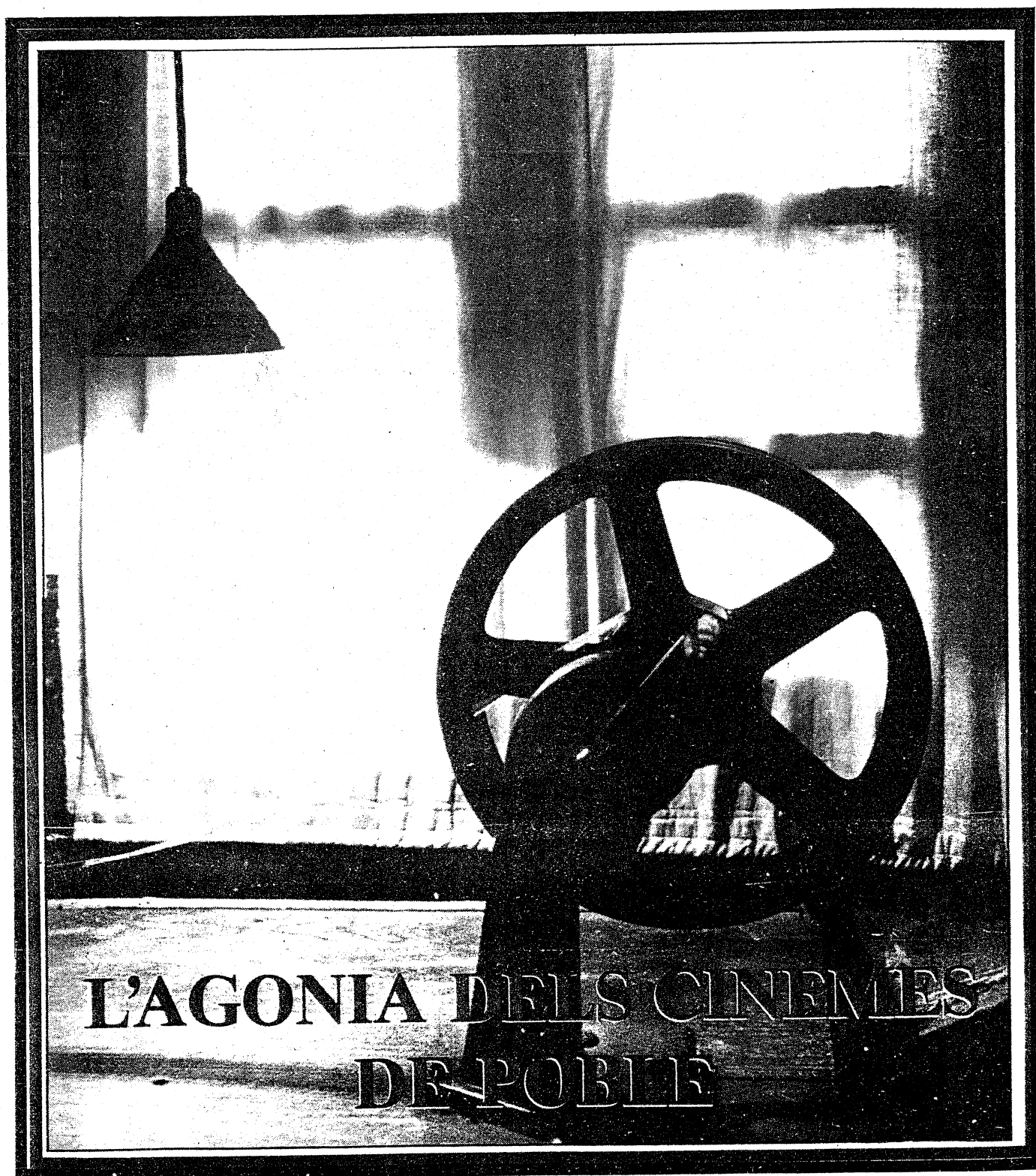
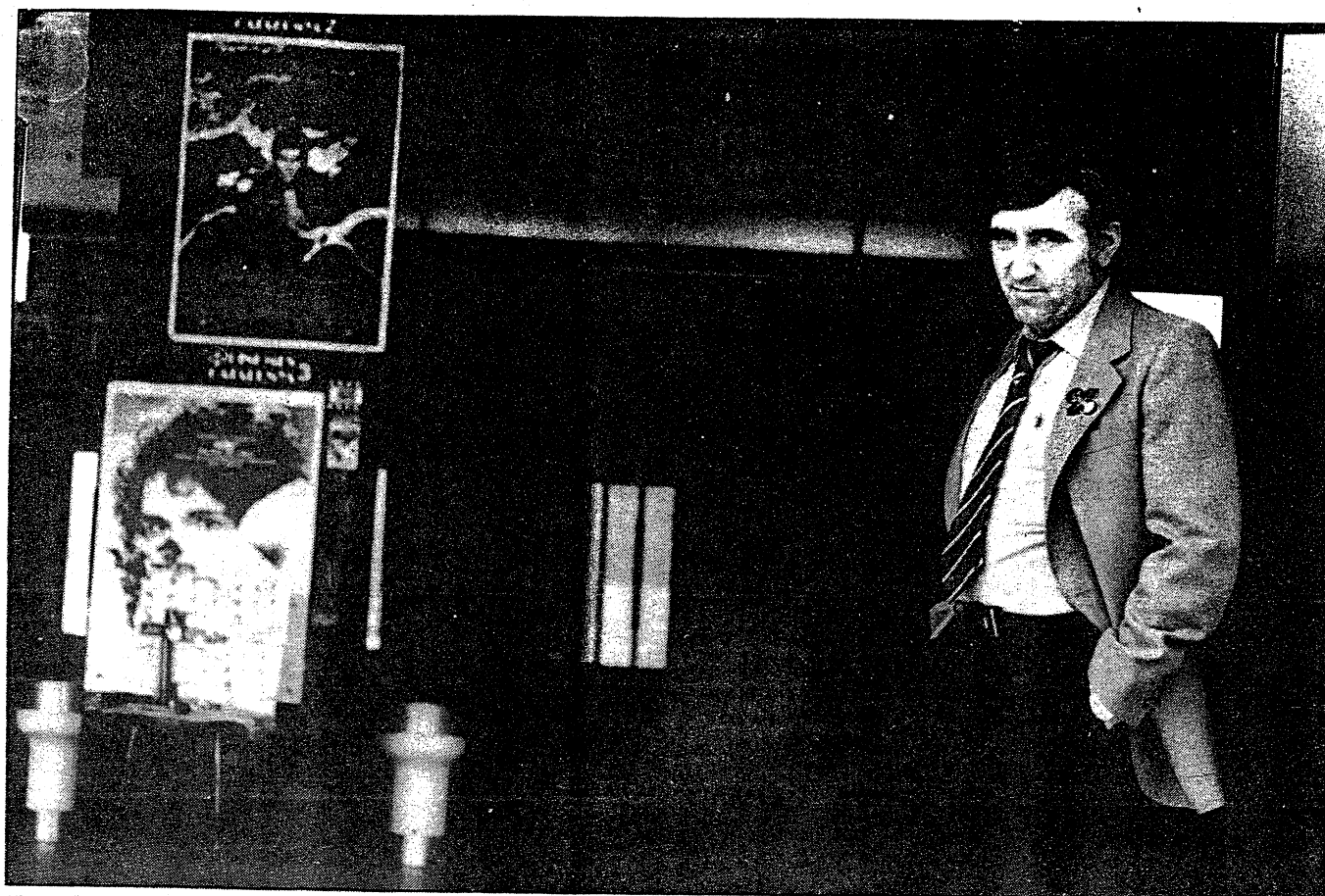

PRESENCIA

Alt Empordà • Baix Empordà • Cerdanya • Garrotxa • Gironès • Ripollès • Selva • Alt Maresme

L'AGONIA DELS CINEMES
DE ROBLE

(Foto: Comalat)

NARCÍS COMBIS VA TANCAR ELS SEUS CINEMES

Narcís Combis havia estat empresari de cinema. Les sales de Bordils i Celrà eren de la seva propietat. Durant molts anys havia proporcionat un xic de distracció dins la monòtona vida dels pobles. L'esplendor li va durar poc. Un bon dia va començar a veure com la gent deixava d'anar al cinema. Les seves sales s'anaren buidant a poc a poc. L'agonia va començar. Per poder mantenir les sales va arribar a tenir autèntics problemes econòmics. Amb resignació, va anunciar a la cartellera dels seus cinemes *Lo que el viento se llevó*. Amb els juraments en fals de Scarlett O'Hara, Bordils i Celrà, com tants d'indrets de les nostres comarques, deixaven de tenir un petit racó on forjar fantasies i somnis delirants. «Els

temps moderns han estat massa durs per a nosaltres», assenyalava Narcís Combis.

Ficar-se dins el món del cinema, en qualsevol de les seves branques, esdevé tot sovint un hàbit del qual és molt difícil desfer-se. En Narcís Combis ha tancat els seus cinemes, però no ha deixat el món del cinema. Ha buscat feina en un cèntric local de Girona ciutat, on cada tarda contempla com el públic hi va a passar les hores de lleure al voltant d'una pel·lícula. «He tingut sort d'haver pogut continuar en el món del cinema —ens indica Narcís Combis—, ja que si no, hagués enyorat molt una cosa que forma part de la meua vida».

Comencen pels records històrics, quan en Narcís Combis era un jove il·lusionat que volia posar uns cinemes en dos petits pobles del Gironès.

«Vaig obrir el cinema perquè des de petit només tenia una il·lusió: poder obrir un dia un cinema de la meua propietat. En vaig tenir l'oportunitat quan l'antic empresari de Celrà i Bordils es trobà cansat i volgué tancar els seus locals. No m'hi vaig pensar dues vegades i vaig decidir tirar endavant amb el negoci. Quan vaig agafar els locals ja havia començat a baixar molt el cinema. A Bordils, per exemple, antigament hi havia hagut dos locals, un dels quals va tancar. Però a Bordils ens trobàvem en un moment força engrescador; des de l'inici ens dedicàrem a arreglar el local, dotar-lo de comoditats. El poble va respondre molt bé. Però d'un temps cap aquí, per la televisió, el vídeo o no sé per què, va començar a baixar fins a trobar-nos en la trista situació d'avui».

Quan Narcís Combis va començar a

treballar als cinemes de Bordils, aquesta petita població s'havia convertit en el nucli de la subcomarca, desplaçant la força que Flaçà havia tingut anys enrera en el camp dels espectacles.

«Primer vàrem treballar al Casal del poble, arreglàrem el local, començàrem a posar-hi una màquina de 16 mm i després la convertírem en una de 36 mm. Després, en deixar l'empresari el local de la carretera, el vàrem agafar i concentràrem els esforços en aquell indret. Era l'antic cinema Ateneu, situat al costat de la carretera, que es va anomenar posteriorment cinema Bordils. D'això deu fer uns 12 anys. Bordils en aquell moment va tenir un petit ressorgir com a poble. Es va instal·lar la discoteca Silver, que va esdevenir molt popular; la gent que anava a la discoteca venia abans al cinema i això ens ajudava molt. Bordils va desbancar la força que tenia Celrà, la gent anava els diumenge als seus cinemes i balls. No sé per què, però Flaçà va perdre en poc temps tota la seva força. Celrà, en canvi, sempre ha estat un centre més fluïx; en estar més a prop de Girona, la gent s'hi desplaça i els espectacles al poble no han tingut massa vida. Encara que quan vàrem obrir, en ésser Celrà més gran i no desplaçar-se la gent a Girona, els cinemes varen funcionar».

Un fet curiós és que quan Narcís Combis va decidir arriscar-se a portar un cinema, en molts de pobles petits els cinemes ja estaven de baixa.

«Jo veia clar que a Bordils i Celrà es feia cinema de baixa qualitat; era el que s'entén per cinema de poble. En agafar-ho, vaig intentar buscar pel·lícules de més èxit al mercat, treballar amb les cases

dossier

grans, per intentar que els productes fossin atractius per a la gent. Intentava que cada setmana una de les dues pel·lícules que es projectaven pogués agradar a la gent. Així treballàvem amb cases fortes com C.B. films, Warner i CIC».

És curiós aconseguir en un poble de menys de tres mil habitants treballar amb aquestes cases que porten a hores d'ara el material més cotitzat de tot el mercat.

«Avui dia és estrany trobar un poble petit que treballi amb aquestes cases. Als que feia temps que treballàvem ens tenien en una certa consideració i se'ns portaven bé. Però ara es fa difícil per a un poble petit treballar amb aquestes cases. Jo, si no hagués hagut de tancar, ara crec que no hi podria treballar. Aquestes companyies porten el material el doble de car que les altres distribuïdores petites. Ells tenen la base que la seva llista de pel·lícules porta un títol, i aquell títol, sigui com sigui, per fer-lo s'ha de pagar fort. Per exemple, per un E.T. poden demanar 75.000 pessetes més un 70% del percen-

Paramount
presenta a

Carlos GARDEL
en **el TANGO en BROADWAY**
Vicente PADULA Trini RAMOS
Blanca VISCHER Jaime DEVESA
DISTRIBUCIÓN PARAMOUNT

tatge de recaptació. Has de buscar dies molt bons per poder amortitzar aquestes quantitats. En un cinema com els nostres el preu màxim d'una pel·lícula ha d'ésser 25.000 pessetes, i encara això planteja dures dificultats. A més als pobles petits la gent vol programes dobles, i has de buscar un títol de base que encara que tingui baix preu, encareix el programa. Crec que, dins el mecanisme de les multinacionals, no els interessien les places petites, com si no els fos rendible treballar amb els pobles».

En no tenir accés a les cases grans els pobles han de programar material de se-

gona o tercera categoria, i el públic cansa de veure aquest material. És com un cercle viciós.

«És que a part d'això hi ha un altre factor. Les llistes de les multinacionals arriben tard als pobles. Quan pots fer una pel·lícula important, aquest film ja l'has passat dues vegades a Girona ciutat, nosaltres a Bordils i Celrà estem molt prop de Girona. El fet d'haver-hi tan sols 13 quilòmetres fins a Girona, on es projecten pel·lícules noves d'actualitat, propietat de grans distribuïdores, fa que gent vagi sempre allà i que als pobles no hi hagi vida. Han canviat molt els temps.

Façana del ja tancat cinema de Bordils

crear en un poble de 3.000 habitants un ambient de cinema és pràcticament impossible. Els grans es queden a mirar la televisió, el jovent se'n va a Girona entre setmana i el diumenge, a la discoteca. Es fa impossible avui dia que els pobles de menys de 5.000 habitants puguin tenir cinema. Nosaltres volíem continuar per mantenir una tradició, però va haver-hi un moment que no poguérem més».

Als pobles, el públic que assisteix a les sessions de cinema és molt peculiar i agrupa gent molt diferent.

«Nosaltres teníem els que no podien marxar a Girona. Quatre vells del poble, la mainada els diumenges a la tarda, etc. Un dia ens vàrem plantejar de deixar el cinema a la mainada, però això era gairebé impossible, ja que tampoc no hi ha prou material infantil per poder-lo programar. A part que les distribuïdores collen, la ca-

sa que té més títols infantils, Filmayer, pot demanar per una pel·lícula de Walt Disney que s'ha projectat ja moltes vegades un mínim de 10.000 pessetes i un màxim de 25.000 o 30.000, depèn dels títols. I amb una tarda cobrant a 125 pessetes l'entrada es fa difícil cobrir les despeses».

Els ajuntaments en moltes ocasions tenen a les seves mans possibles solucions perquè els cinemes de poble no tanquin...

«L'únic ajut que hem tingut és de la Generalitat, que l'atorga als cinemes que no poden subsistir per ells mateixos. És una ajuda molt petita, quasi insignificant. S'ha parlat de crèdits a llarg termini per a maquinària, però encara no hi ha res d'això. L'ajuntament no ha fet res, nosaltres els hem ofert el local per a actes que es puguin fer a la població».

Parlem de possibles solucions perquè els cinemes dels altres pobles no tanquin. I el

pessimisme acaba inundant la xerrada.

«De solucions no en veig cap per als pobles de menys de 5.000 habitants. No n'hi veig ni una. Si de cas que al poble hi hagi un local, on de tant en tant «Rialles», els casals, un grup del poble, o un cine-club puguin fer activitats en aquells locals que havien estat cinemes. Jo els cedeixo gratuïtament el local a cada un dels grups perquè hi facin el que vulguin. Tenir una continuïtat en un cinema de poble és impossible. Mirem, si no, els pobles que han tancat, com Verges, Cervià, Flaçà, Amer. Tots els pobles petits han tancat. L'únic que té vida són els petits nuclis d'espectacles que hi ha a cada comarca. Així, per exemple, Girona acapara aquesta zona; Anglès, bona part de la Selva; Palamós i la Platja d'Aro, el Baix Empordà, etc. En canvi, els pobles petits que no han estat nuclis d'espectacles s'enfonsen per ells mateixos».

Ara, un cop tancats els seus cinemes, Narcís Combis ens explica la seva actitud davant del tancament definitiu de les sales.

«M'ha dolgut molt tancar els locals i ho he calculat molt. Però no hi havia cap més solució. Jo amb els cinemes no hi feia negoci, era per a mi un *hobby*. Si no hi hagués perdut cap diner hagués tirat endavant. Tots els treballadors eren gairebé de la meua família i ens divertíem amb el local. Jo no hi he guanyat mai diners, amb el cinema. Si un dia hi havia beneficiés els invertia al local. Ara ja no hi podia invertir, i només havia de pagar despeses. No podia continuar de cap de les maneres».

